

Ringsted Kommune
Teknik- og Miljøcenter
Rønnedevej 9
4100 Ringsted
E-mail: teknikogmiljo@ringsted.dk

Sorø, den 16. juni 2015

Høringsvar til vandhandleplan for Ringsted Kommune

Landboforeningen Gefion og Sjællandske Familielandbrug har med interesse læst vandhandleplanen for Ringsted kommune, og vil i den forbindelse komme med nogle overordnede bemærkninger til planen.

Sammenlignet med mange andre danske regioner, er landbrugsarealerne på Sjælland flade og uden dybe ådale. Det betyder, at indsatsen i Vandplanerne kan få stor betydning, ikke kun for de vandløbsnære arealer, men for de bagvedliggende arealer. Størstedelen af landbrugsarealet på Sjælland er drænet, og med det flade terræn, er der en stor risiko for, at drænene ødelægges og arealer, der før kunne dyrkes kommer til at forsumpe og ikke kan dyrkes. Derfor har indsatsen i vandløbene afgørende betydning for landbruget.

Efter 6 høringer, 5 års forsinkelse, *underkendelse* i klagenævn, en *tabt retssag* og *alvorlig kritik* fra Rigsrevisionen, så indeholder vandplanen stadig væsentlige mangler.

Kommunen skal tage ansvar - politisk og fagligt

Vi ved, at målrettede miljøtiltag kan kombineres med en moderne og effektiv landbrugsproduktion. Men det forudsætter, at alle aktører er indstillet på at søge andre veje og turde afprøve nye tiltag. Men først og fremmest afhænger det af, at lodsejere og kommunerne får friere hænder til at implementere Vandplanerne.

Det er Gefions og Sjællandske Familielandbrugs klare opfattelse, at kommunerne i langt højere grad end Staten har nøglen til at lave løsninger, der både tilgodeser miljø og erhvervsliv. Vi er klar over, at Vandplanerne og deres implementering er en opgave, som kommunerne skal løse, og at opgaven i høj grad er dikteret af staten. Men vi har en klar forventning om, at de politiske ledere i kommunen siger fra overfor statslige tiltag, der hverken gavner miljøet eller det lokale erhvervsliv.

Forkert identificering og klassificering af vandløbene

I de danske vandplaner har man valgt kun at anvende typologierne stærkt modificerede og kunstige vandområder i begrænset omfang. Det er uforståeligt, når mange både oprindeligt naturlige eller kunstigt gravede vandløb gennem tiden er blevet stærkt reguleret for at sikre de afvandingsmæssige interesser på dyrkningsfladen og af hensyn til andre samfundsbehov. 90 % af de danske vandløb er reguleret og de tilhørende afvandingsssystemer (dræn, grøfter etc.) er derfor helt eller delvist kunstige, mere eller mindre regulerede og indbyrdes afhængige for optimal funktion.

Det fremgår meget tydeligt af direktivteksten, at man ikke skal tage små vandløb med oplande under 10 km² med i planerne. I Sverige og Tyskland har man derfor ikke disse små vandløb med, til trods for, at de



findes i landskabet. I Danmark er en række små vandløb taget med, også selv om de ud fra en helhedsbetragtning ikke vil kunne opfylde målene for de biologiske kvalitetselementer (smådyr, planter og fisk).

Alt for mange vandløb er forkert identificeret og karakteriseret og har en urealistisk høj målsætning, der ikke står mål med det grundlæggende fysiske potentiale (herunder ringe sommervandføring, dårlige faldforhold og irreversible fysiske modifikationer). Vandløb med meget ringe naturgivne forhold, fx dårligt fald og dermed stillestående vand, periodevis udtørring mm. skal målsættes derefter.

Kommunerne er ikke myndighed for målsætningen, klassificeringen eller identificeringen, men kommunerne har også et ansvar for at gøre staten opmærksom på vandløb som er klassificeret, identificeret og målsat forkert. Kommunerne skal derfor aktivt være med til at få rettet de mange fejl i det nuværende kortgrundlag og sige fra over for indsatskrav placeret på forkerte forudsætninger.

Indsatskrav

For at sikre, at de enkelte indsatser sker omkostningseffektivt, forventer vi, at der kun gennemføres den indsats, der lige netop er nødvendig for at opfylde miljømålet. Som vandløbsmyndighed er det kommunen, der vurderer, hvordan de nødvendige tiltag gennemføres, for at opnå den ønskede miljøtilstand. Det er kommunens opgave at nå målene i Vandplanerne med mindst mulig indsats.

Der skal laves konsekvensberegninger – ikke kun vurderinger

Kommunen skal gennemføre konsekvensvurderinger af de enkelte indsatser. Vi mener ikke, at vurderinger er godt nok, der skal udarbejdes konsekvensberegninger. Beregningerne skal foretages af uvidlige organisationer og efter modeller, der også tager højde for tiltagens effekt på dræn. Det er ikke nok kun at regne på afstrømningseffekterne. Det er et krav, at der for hvert projekt foreligger dokumentation for indsatsernes påvirkning af vandføringsevne i vandløbene og de omkringliggende landbrugsarealers afvandingssevne samt påvirkningen af dræn.

Lodsejerne skal have erstatninger

Det er landbrugets klare opfattelse, at lodsejerne skal have fuld erstatning for tab i forbindelse med vandplanerne. Det gælder også afledte effekter.

Langsigtede løsninger – især i forhold til klimaproblematikken

Det er bekymrende, at første generation af vandplanerne ikke forholder sig til vandløbenes evne til at aflede vand samtidig med, at der kommer øget nedbørsmængder og årlige skybrud og oversvømmelser. Hvis vi vil undgå overløb fra kloakker, oversvømmede huse og landbrugsarealer skal de vandløb, der afvander det åbne land vedligeholdes så de kan aftage vandet.

Vi opfordrer på det kraftigste politikerne i kommunen, til at tænke langsigtet og levere løsninger, der imødekommer de udfordringer, de meget skiftende vejrforhold skaber.

Vandløbene kan vedligeholdes med ret beskedne investeringer og med stor effekt for både miljø, biodiversitet og landbrugsdrift. F.eks. kan vandløbene graves bredere, og der kan etableres mini ådale, der kan sikre afvandingen på en måde, der også kommer dyre- og planteliv til gode.

Dialog med lodsejerne skal prioriteres højt

Betydningen af en tidlig dialog og rettidig og løbende information til lodsejerne kan ikke overvurderes. Vi forventer, at kommunen tager direkte kontakt til den enkelte lodsejer vedr. forhold på den enkelte ejendom, og i fællesskab med lodsejeren drøfter og finder løsninger, der både tilgodeser driften og

kommunens målopfyldelse. Lodsejerne har et kendskab til de lokale forhold, som kan være med til at kvalificere tiltagene.

Gefion og Sjællandske Familielandbrug ser det som en selvfølge, at kommunen tager kontakt til Øvre Suså Vandløbslav i forbindelse med implementeringen af planen og inddrage dem i dialogen. Ålavene er også vigtige aktører, når der skal formidles viden og information til lodsejerne langs et vandløb.

Afslutningsvis vil vi gerne understrege, at vi står til rådighed for en videre drøftelse af, hvordan vandplanerne implementeres og hvilke konsekvenser planerne kan have for landbruget.

Med venlig hilsen

Kaj Rasmussen
Bestyrelsesmedlem i Gefion

kaj@oerslevgaard.dk

Torben Hansen
Formand for Landboforeningen
Gefion

politik@gefion.dk

Ole Karmsteen
Formand for Sjællandske
Familielandbrug

karmsteen@dlgtele.dk